

SELETUSKIRI

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõu kohaselt muudetakse riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määrust nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ (edaspidi *määrus*), milles muudetakse Saare maakonna Muhu valla Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejooni.

Muhu Vallavolikogu 18. märtsi 2026. a otsusega nr 41 „Asustusjaotuse muutmise algatamine“ algatati asustusjaotuse muutmise menetlus Muhu vallas Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoonte muutmiseks.

Muhu Vallavolikogu 20. mai 2026. a otsusega nr 52 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“ taotletakse Muhu valla Mõisaküla ja Põitse küla piiride muutmist.

Eelnõu on koostatud tuginedes Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. a määruses nr 335 „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“ sätestatud nõuetele. Määrus kehtestatakse Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 6 lõike 5¹ alusel.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kohalike omavalitsuste osakonna KOV poliitika- ja õigusvaldkonna nõunik Margit Mitt (5885 1425, margit.mitt@agri.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud kohalike omavalitsuste osakonna õigusnõunik Olivia Taluste (e-post olivia.taluste@agri.ee, tel 5885 1453).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud ühegi praegu menetluses oleva eelnõu, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõuga täiendatakse 1. septembril 2025. a jõustunud määruse redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 28.08.2025, 2.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 esimese punktiga täiendatakse määruse § 1¹ lõikega 40, millega sätestatakse Saare maakonna Muhu valla Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoonte muudatused.

Eelnõu § 1 teise punktiga täiendatakse määrust lisaga 40 „Muhu valla Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejooned“.

Eelnõu § 2 näeb ette määruse jõustumise 1. septembril 2026. a.

Allpool on esitatud kavandatavate muudatuste põhjalikumad selgitused.

1. Saare maakonna Muhu valla Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoonte muutmise asjaolud ja põhjendused

Asustusjaotuse muutmise eesmärk on korrigeerida Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoont, tagamaks aadressiobjektide parem leitavus ning ühitada asustusjaotus kohaliku kasutustavaga.

Külade lahkmejoonte muutmise viiakse Põitse külas asuvad Vileta kinnistu ja Tika kinnistu Mõisaküla koosseisu. Kinnistutele juurdepääs toimub Mõisaküla kaudu ning Põitse küla kaudu ei ole võimalik kinnistutele pääseda. Vileta ja Tika kinnistud on hoonestatud ja elamumaa sihtotstarbega. Vileta kinnistu pindala on 10 190 m² ja Tika kinnistu pindala on 4 932 m². Piiride muutmise tulemusel suureneb Mõisaküla pindala ja väheneb Põitse küla pindala 15 122 m² võrra.

2. Asustusjaotuse muutmise menetlus

29.01.2026 esitas Vileta katastriüksuse omaniku esindaja ettepaneku muuta Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejooni nii, et hetkel Põitse külas asuv Vileta katastriüksus jääks Mõisaküla piiridesse. 13.02.2026 esitas Tika katastriüksuse omanik ettepaneku muuta Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejooni nii, et hetkel Põitse külas asuv Tika katastriüksus jääks Mõisaküla piiridesse. Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoonte muutmine on Muhu valla hinnangul põhjendatud, arvestades kohalike elanike ettepanekuid, sest nii Tika kui Vileta talud on Põitse külast eraldatud ning juurdepääs kinnistutele toimub Mõisaküla, mitte Põitse küla kaudu. Pärast lahkmejoone muudatust kulgeb Mõisaküla ja Põitse küla piir mööda Tika katastriüksuse edela- ja kagupiiri ning mööda Vileta katastriüksuse lõuna- ja idapiiri.

Muhu Vallavalitsus valmistas ette volikogu otsuse eelnõu asustusjaotuse muutmise kohta ning avalikustas eelnõu, seletuskirja, lahkmejoonte muutmise ettepaneku kaardil valla veebilehel ajavahemikul 1. aprill – 14. aprill 2026. a.

Asustusjaotuse muutmise teade avaldati Muhu valla veebilehel, ajalehes Saarte Hää! 28.03.2026 ja aprillikuu vallalehes „Muhulane“.

Kinnisasja omanikke ja alalisi elanikke, keda asustusjaotuse muutmine puudutab ning Põitse külavanemat teavitati e-kirja teel. Kõigil asjaomasel territooriumil elavatel alalistel elanikel või kinnisasja omanikel oli õigus kahe nädala jooksul pärast eelnõu väljapanekut esitada eelnõu kohta ettepanekuid, arvamusi ja märkuseid. Ühtegi arvamust ei esitatud.

3. Andmed elanike kohta

Andmed Põitse küla elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2026. a vanuserühmade lõikes

Vanuserühm	Elanike arv
0 - 6	0
7 - 18	4
19 - 64	18
65 - ...	11
KOKKU	33

Andmed Mõisaküla elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2026. a vanuserühmade lõikes

Vanuserühm	Elanike arv
0 - 6	0
7 - 18	3
19 - 64	14
65 - ...	5
KOKKU	22

Andmed Põitse küla elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2026. taotletavate lahkmejoonte järgi vanusrühmade lõikes

Vanuserühm	Elanike arv
0 - 6	0
7 - 18	4
19 - 64	18
65 - ...	10
KOKKU	32

Andmed Mõisaküla elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2026. taotletavate lahkmejoonte järgi vanusrühmade lõikes

Vanuserühm	Elanike arv
0 - 6	0
7 - 18	3
19 - 64	14
65 - ...	6
KOKKU	23

Asustusjaotuse muudatus vastab elanike tahtele ning on ruumikasutuse mõttes põhjendatud.

Muhu vald¹ esitas 25. mail 2026. a Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile Muhu vallas asuvate Mõisaküla ja Põitse küla lahkmejoone muutmise dokumentatsiooni.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. a määruse nr 335 „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“ § 10 lõikele 5¹ esitab kohaliku omavalitsuse üksus pärast lõikes 5 nimetatud eelnõu avalikustamise menetluse läbiviimist asustusjaotuse muutmiseks lõikes 3 nimetatud lahkmejoonte muutmise ettepaneku koos kohaliku omavalitsuse volikogu asustusjaotuse muutmise algatamise ja asustusjaotuse muutmise taotlemise otsuse eelnõuga kooskõlastamiseks aadressiandmete süsteemi infosüsteemi vastutavale töötajale ja katastripidajale.

Muhu vald ei esitanud asustusjaotuse muutmise algatamise ja asustusjaotuse muutmise taotlemise otsuste eelnõusid aadressiandmete süsteemi infosüsteemi vastutavale töötajale ja katastripidajale kooskõlastamiseks. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium² saatis kooskõlas haldusmenetluse seaduse §-ga 16 Muhu Vallavolikogu 20. mai 2026. a otsuse nr 52 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“ kooskõlastamiseks Maa- ja Ruumiametile. Maa- ja Ruumiamet³ kooskõlastas Muhu Vallavolikogu 20. mai 2026. a otsuse nr 52 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“ märkusteta.

Esitatud dokumentatsiooni alusel toetab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium asustusjaotuse muudatusi. Maa- ja Ruumiamet kannab asustusjaotuse muudatused katastrikaardile ja elektroonilisse katastrisse.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

¹ [Muhu Vallavalitsuse 25.05.2026 kiri nr 7-5/429](#)

² [Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi 11.06.2026 kiri nr 13-3/394](#)

³ [Maa- ja Ruumiameti 25.06.2026 kiri nr 8-8/26/8155-2](#)

6. Määruse mõjud

Eelnõul on positiivne mõju Muhu valla aadressiobjektide paremale leitavusele ja asustusjaotuse ühitamisele kohaliku kasutustavaga.

Määrusega ei kaasne sotsiaalseid mõjusid, mõju riigi julgeolekule ega välissuhetele, regionaalarengule, majandusele, elu- ja looduskeskkonnale.

7. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Asustusüksuste lahkmejoonte muutmisega ei kaasne maamaksust laekuva tulu puhul mõjusid Muhu valla eelarvele. Lahkmejoonte muutmisega seotud kulud kaetakse Muhu valla eelarvest. Määruse rakendamisega kaasnevad Maa- ja Ruumiametile lisategevused ja -kulud, kuna tal tuleb kanda asustusüksuste uued lahkmejooned katastrikaardile. See tegevus kuulub Maa- ja Ruumiameti pädevusse ja tal on selleks olemas ka vajalik tööjõud. Asjaajamise ja registrite arvestuse korrastamise muud kulud kannab Muhu vald.

Määruse rakendamisega ei kaasne tulusid riigile.

8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2026. a. Määruse jõustumine kindlal kuupäeval on vajalik muudatuste kandmiseks katastrikaardile ja elektroonilisse katastrisse Maa- ja Ruumiameti poolt ning Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorisse Statistikaameti poolt.

9. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Eelnõu saadetakse teadmiseks Statistikaametile, Maa- ja Ruumiametile ning Muhu vallale.